

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0398/2012

20.12.2012

MIETINTÖ

Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta, sen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta
(2012/2075(INI))

Aluekehitysvaliokunta

Esittelijä: Rosa Estaràs Ferragut

PR_INI

SISÄLLYS

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	9
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	12

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta, sen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta (2012/2075 (INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 175, 212 ja 222 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11. marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002¹,
- ottaa huomioon 7. marraskuuta 2002 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen² Euroopan unionin solidaarisuusrahaston rahoituksesta täydentäen talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehtyä toimielinten sopimusta,
- ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle "Euroopan unionin solidaarisuusrahaston tulevaisuus" (COM(2011)0613),
- ottaa huomioon komission kertomuksen "Euroopan unionin solidaarisuusrahasto – Vuosikertomus 2010" (COM(2011)0694),
- ottaa huomioon komission kertomuksen "Euroopan unionin solidaarisuusrahasto – Vuosikertomus 2008 sekä kertomus uuden välineen soveltamisesta kuuden vuoden aikana saaduista kokemuksista" (COM(2009)0193),
- ottaa huomioon antamansa lainsäädäntöpäätöslauselman ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta³,
- ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta "Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – Euroopan unionin solidaarisuusrahaston tulevaisuus"⁴,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 3/2008 – Kuinka nopea, tehokas ja joustava on Euroopan unionin solidaarisuusrahasto?⁵,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
- ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan mietinnön (A7-0398/2012),

¹ EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3.

² EYVL C 283, 20.11.2002, s. 1.

³ EUVL C 297E, 7.12.2006, s. 331.

⁴ EUVL C 181, 21.6.2012, s. 52.

⁵ EUVL C 153, 18.6.2008, s. 1.

- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 222 artiklassa määrätään, että unioni ja sen jäsenvaltiot toimivat yhdessä yhteisvastuun hengessä, jos jäsenvaltio joutuu terrori-iskun taikka luonnon tai ihmisen aiheuttaman suuronnettomuuden kohteeksi;
- B. katsoo, että Euroopan unionin solidaarisuusrahasto on tärkein väline, jolla unioni osoittaa solidaarisuutta myöntämällä merkittävää taloudellista tukea jäsenvaltioille tai alueille, jotka ovat joutuneet kohtaamaan vakavan katastrofin;
- C. katsoo, että kun Euroopan unionin solidaarisuusrahaston tukea tarvitaan, rahastoa pidetään yleisesti yhtenä Euroopan unionin tehokkaimmista välineistä, sillä se on selkein, määrätietoisin ja merkittävin osoitus unionin solidaarisuudesta vaikeaan tilanteeseen joutuneita kansalaisia kohtaan;
- D. toteaa, että parlamentti antoi vuonna 2005 vahvan tukensa Euroopan unionin solidaarisuusrahastoa koskevan asetuksen uudistamista koskevalle ehdotukselle, mutta suurin osa jäsenvaltioista ei voinut hyväksyä sitä, minkä vuoksi komissio lopulta peruutti ehdotuksen;
- E. katsoo, että vallitsevan kriisin takia jäsenvaltioiden ja EU:n on pakko estää menoja paisumasta liian suuriksi;
- F. toteaa, että useissa kertomuksissa on tultu siihen johtopäätökseen, että voimassa olevaa Euroopan unionin solidaarisuusrahastoa koskevaa asetusta¹ on tarpeen muuttaa pitäen pääasiallisena tavoitteena rahaston joustavoittamista ja sen toimivuuden parantamista toissijaisuusperiaatetta noudattaen;

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston täytäntöönpano

1. korostaa Euroopan unionin solidaarisuusrahaston merkitystä pääasiallisena välineenä, jonka avulla Euroopan unioni pystyy reagoimaan unionin alueella tai EU-jäsenyysneuvotteluja käyvissä maissa tapahtuvaan vakavaan katastrofiin;
2. painottaa, että vaikka kansalaiset suhtautuvatkin rahastoon myönteisesti, on rahaston toimintaa kehitettävä sen joustavuuden parantamiseksi ja sen näkyvyyden lisäämiseksi, jotta voidaan kohentaa Euroopan unionin uskottavuutta kansalaisten silmissä;
3. korostaa, että Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta jäsenvaltioille annetulla avulla on suuri merkitys, koska se keventää sitä julkiseen talouteen kohdistuvaa usein liiallista räsitusta, jota vakavan katastrofin edellyttämät hätätoimet aiheuttavat;

¹ Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 3/2008; komission kertomus "Euroopan unionin solidaarisuusrahasto – Vuosikertomus 2010", COM(2011)0694, 31.10.2011; komission kertomus "Euroopan unionin solidaarisuusrahasto – Vuosikertomus 2008 sekä kertomus uuden välineen soveltamisesta kuuden vuoden aikana saaduista kokemuksista", COM(2009)0193 lopullinen, 23.4.2009; Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – Euroopan unionin solidaarisuusrahaston tulevaisuus", COM(2011)0613 lopull., ECO/319, 28.3.2012.

4. katsoo, että varojen käyttöönotto tapahtuu nykyään aivan liian hitaasti, ja toteaa, että rahoituksen myöntämistä koskevia hallintomenettelyjä on siksi tehostettava ja nopeutettava, sillä kun rahoituspäätöksen hyväksymiseen tarvitaan kaikkien kolmen toimielimen suostumus, katastrofin kohdanneiden jäsenvaltioiden auttaminen viivästyy liikaa ja toivotut tulokset jäävät saavuttamatta;
5. korostaa, että valtaosa hakemuksista (63 %) koski poikkeuksellista alueellista katastrofia ja että niistä hylättiin komission arvioinnin jälkeen 66 prosenttia;
6. katsoo, että hitaasti kehittyvien katastrofien kohdalla voimassa olevan asetuksen säännökset vaikeuttavat varojen käyttöönottoa sekä oikeudellisesti että käytännön tasolla, ja kehottaa näin ollen komissiota harkitsemaan suhtautumista entistä joustavammin hakemusten esittämisen määräaikaan, jotta voidaan kiinnittää erityistä huomiota sen varmistamiseen, että myös tällaisia vahinkoja voidaan korvata Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta;

Suosituksia Euroopan unionin solidaarisuusrahaston kehittämiseksi

7. on tyytyväinen komission päätökseen, jonka mukaan voimassa olevaa Euroopan unionin solidaarisuusrahastoa koskevaa asetusta on tarkistettava sen toimivuuden parantamiseksi; on komission kanssa samaa mieltä siitä, että vallitsevan talouskriisin vuoksi sääntöjen muuttamista koskeva ehdotus ei saa aiheuttaa lisämenoja unionin eikä jäsenvaltioiden talousarvioon;
8. palauttaa mieliin, että on edelleen noudatettava periaatetta, jonka mukaan vahinkojen aiheuttaja maksaa aiheutuneet vahingot ja ettei Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttäminen tarkoita sitä, että katastrofista vastuussa olevat vapautetaan vastuustaan;
9. katsoo, että tiettyjen jäsenvaltioiden, jotka pelkäävät rahaston oikeusperustaan tehtävien merkittävien muutosten aiheuttavan kustannusten kasvua, ilmaisema vastustus asetuksen muuttamista kohtaan ei ole perusteltua, ja tämän vuoksi vuonna 2002 annetun asetuksen¹ mukauttaminen rajoittuu muutamaan selvennykseen sekä yritykseen parantaa asetuksen toimivuutta; palauttaa mieliin, että valitettavasti rahaston perustamisen jälkeen Euroopan unionin alueilla on tapahtunut huomattavasti entistä enemmän erilaisia katastrofeja, jotka ovat olleet myös huomattavasti aiempaa vakavampia ja tuhoisampia;
10. on kuitenkin tyytyväinen siihen, että vain muutamien mukautusten tekeminen voimassa oleviin säännöksiin parantaa jo huomattavasti rahaston toimivuutta ja auttaa säilyttämään rahaston tarkoituksen ja luonteen nopeana ja tehokkaana välineenä niiden ihmisten auttamiseksi ripeästi, joita on kohdannut heidän elinolojaan ja hyvinvointiaan perusteellisesti muuttanut onnettomuus;
11. pohtii, voisiko katastrofin käsitteen selkeämpi ja täsmällisempi määrittäminen vähentää niiden monien jäsenvaltioiden epäluuloja, jotka vastustavat tämän EU:n rahaston perusteellista uudistamista;

¹ EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3.

Avun antamiseen kuluvan ajan lyhentäminen

12. korostaa, että on kiireellisesti yksinkertaistettava tämän EU:n välineen käyttöön ottamiseksi tarvittavia byrokraattisia menettelyjä, jotta voidaan lyhentää sitä aikaa, joka kuluu katastrofin alkamisesta siihen, kun jäsenvaltio tai alue saa varat käyttöönsä, sillä toisinaan tähän menee yli vuosi; muistuttaa kuitenkin, ettei tätä välinettä ole luotu nopeaa toimintaa varten, vaan niiden hätätoimien jälleenrahoittamiseen, joita kyseisen jäsenvaltion viranomaiset ovat ensin rahoittaneet;
13. pitää myönteisenä komission ehdotusta unionin tason menettelyjen yksinkertaistamisesta viiveiden vähentämiseksi; korostaa, että myös jäsenvaltioiden olisi arvioitava hallinnollisia menettelyjään ja poistettava pullonkaulat, jotka saattavat estää avun nopean toimittamisen apua tarvitseville alueille;
14. kehottaa jäsenvaltioita toimimaan kaikissa täytäntöönpanovaiheissa tiiviissä yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa, jotta voidaan varmistaa unionin avun näkyvyys ja tehokkuus paikan päällä sekä edistää kestäviä ratkaisuja;
15. pitää kiinnostavana ja sopivana komission ehdotusta, joka koskee tukipäätösten ja täytäntöönpanoa koskevien sopimusten yhdistämistä komission ja jäsenvaltioiden kesken sen jälkeen, kun parlamentti ja neuvosto ovat asettaneet määrärahat käyttöön, koska se auttaisi säästämään aikaa ja näin ollen myös reagoimaan nopeammin;
16. katsoo, että mahdollisesti tapahtuvien katastrofien määrää ja vakavuutta ei voi tietää ennalta, minkä vuoksi Euroopan unionin solidaarisuusrahastoa on edelleen rahoitettava unionin talousarvion ulkopuolelta, ja se on otettava käyttöön katastrofien sattuessa;
17. katsoo, että mahdollisuus maksaa ennakkoa heti kun katastrofima on pyytänyt apua on myös toteutuskelpoinen keino nopeuttaa tuen antamista suuren katastrofin kohdanneille maille, ja tämä auttaisi myös tehostamaan Euroopan unionin solidaarisuusrahaston toimintaa; katsoo, että mikäli ennakkomaksut päätetään ottaa käyttöön, niiden on katettava tietty osuus siitä tuen kokonaismäärästä, joka hakijalle oletettavasti myönnetään, ja mikäli hakemusta ei hyväksytä, maksut on palautettava unionille;

Soveltamisalan ja määritelmien selventäminen

18. pyytää komissiota määrittelemään selkeästi rahaston soveltamisalan ja kattavuuden ja poistamaan näin mahdollisen oikeudellisen epävarmuuden siitä, mihin rahaston varoja voidaan käyttää, ja välttämään myös sen, että tietyt jäsenvaltiot jättävät hakemuksia kansalaistensa painostamina, vaikka tietävätkin, että niiden hakemukset todennäköisesti hylätään;
19. katsoo, että jos katastrofi aiheuttaa kerrannaisvaikutuksia, sen oheisvaikutusten on jatkossakin kuuluttava Euroopan unionin solidaarisuusrahaston soveltamisalaan silloin, kun ne vahingoittavat merkittäväällä tavalla alueen sosioekonomista rakennetta;
20. korostaa, että on tarpeen määritellä selkeästi ja yksinkertaisesti aluetasolla tapahtuva katastrofi ja selventää aluetasolla tapahtuvien katastrofien tukikelpoisuutta ottamalla käyttöön yksinkertainen ja puolueeton arviointiperuste, jonka avulla ne voidaan mukauttaa

muihin katastrofeihin ja poistaa näin kaikenlaiset arvailuun perustuvat tulkinnot ja kaikenlaiset epäilyt sen osalta, voidaanko hakemukset hyväksyä;

21. katsoo, että tulorajaan perustuva arviointiperuste voidaan ottaa yleiseksi peruskriteeriksi kaikenlaisissa katastrofeissa; korostaa, että mikäli tuloraja otetaan alueellisen katastrofin tukikelpoisuuden indikaattoriksi, se olisi mukautettava sen vuoden alueelliseen bruttokansantuloon, jolta viimeisimmät viralliset tiedot ovat saatavilla, käyttämällä ennalta määrättyä korjauskerrointa, jonka avulla otetaan huomioon muut kuin tuloina mitattavissa olevat menetykset sekä yleensä alueelliseen katastrofiin liittyvät välittömät ja välilliset vaikutukset, jotka ovat usein paljon suuremmat kuin tulojen perusteella laskettavissa olevat;
22. katsoo, että mikäli alueellisen katastrofin tukikelpoisuuden kriteerinä ryhdytään käyttämään vahinkoa, jonka arvo on yli 1,5 prosenttia alueen BKT:sta NUTS 2 -tasolla¹, kuten on ehdotettu, pystyttäisiin ennakoimaan paremmin, hyväksytäänkö esitettävä tukihakemus vai ei; korostaa kuitenkin samalla, että koska tällä tavoin päästään käytännössä samaan tulokseen kuin tällä hetkellä alueellisiin katastrofeihin sovellettavien kriteerien avulla, lähes kaikki alueellisella tasolla esitettävistä tukihakemuksista hylätään myös jatkossa; painottaa, että näin korkea kynnyksisarvo ei vastaa kansalaisten odotuksia eikä näin ollen myöskään ehkäise katastrofin uhrien turhautumista, minkä vuoksi nämä jatkossakin suhtautuvat kriittisesti unionin toimiin ja syyttävät sen suhtautuvan piittaamattomasti kansalaisiinsa;
23. muistuttaa, että katastrofien ehkäisyllä on tärkeä rooli unionin toimintapolitiikassa ja että se on edullisin keino vähentää katastrofialttiutta; korostaa, että unionin alueiden olisi käytettävä johdonmukaisesti kaikkia eri rahoitusmahdollisuuksia katastrofien pysyvässä ehkäisyssä;
24. korostaa, että on oltava selvää, että kuivuus luetaan jatkossakin katastrofeihin, joiden yhteydessä voidaan saada Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta tukea, ja että on keskityttävä lieventämään kuivuuskausien aiheuttamia sosioekonomisia ja ympäristövaikutuksia vesipuitedirektiivin säännösten mukaisesti, kun otetaan huomioon, että kyse on pitkäkestoisesta rakenteellisesta ongelmasta, jota on vaikea sovittaa hakemusten jättämiselle asetettuihin määräaikoihin ja jolla on vakavia vaikutuksia katastrofialueiden sosiaaliseen ja taloudelliseen kehitykseen; kehottaa näin ollen säätämään kuivuutta tai muita hitaasti kehittyviä vakavia katastrofeja varten erityiset määräajat, jolloin viranomaisten on aloitettava toimenpiteet katastrofin torjumiseksi, jotta katastrofiin voidaan reagoida nopeasti ja oikeudellisesti selkein toimenpitein;
25. kehottaa komissiota tarkastelemaan ja mukauttamaan arviointiperusteita niin, että Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta voidaan myöntää tukea Välimeren alueella tapahtuviin luonnonkatastrofeihin, jotka ovat osittain ilmastonmuutoksesta johtuen aiheuttaneet viime vuosina suurimmat luonnonmullistukset Euroopan unionissa;

¹ Eurostatin tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistö, alueellinen taso 2; perusalueet aluepolitiikan soveltamista varten.

26. toteaa, ettei Euroopan unionin solidaarisuusrahasto kata kaikkia luonnonkatastrofeista aiheutuvia vahinkoja, ja katsoo siksi, että tämän välineen kattamat vahingot olisi määriteltävä selkeästi tulevassa asetusehdotuksessa;
27. korostaa, että nykyisillä välineillä EU:n on hyvin vaikea reagoida asianmukaisella tavalla vakaviin ihmisten aiheuttamiin kriisitilanteisiin, kuten on todettu teollisuusonnettomuuksien tai vakavien kansanterveydellisten kriisien tapauksessa, ja että unionilla on tällaisten kriisien sattuessa oltava riittävät välineet, jotta se voi reagoida näihin tilanteisiin asianmukaisella tavalla;
28. korostaa, että Euroopan unionin solidaarisuusrahaston on täydennettävä muita rahoitusvälineitä, kuten rakennerahastoja, luonnonkatastrofien seurausten hoitamisessa ja pyrittävä luomaan yhteisvaikutuksia näiden mekanismien ja muiden asiaa koskevien ohjelmien kanssa;
29. korostaa, että alueilla olisi oltava seuraavassa rahoituskehyksessä (2014–2020) riittävästi liikkumavaraa ja mahdollisuus kohdentaa uudelleen niille osoitettuja varoja, jotta ne voivat lisätä tarvittaessa katastrofitilanteissa käytettävissä olevien varojen määrää; kehottaa komissiota tarkistamaan voimassa olevaa asetusta hyvissä ajoin ennen uuden rahoituskauden alkua;

o

o o

30. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden parlamenteille.

PERUSTELUT

Solidaarisuusrahasto on auttanut EU:ta noudattamaan solidaarisuusperiaatetta onnistuneesti kymmenen vuoden ajan

Kun tuhoisat tulvat runtelivat Keski-Eurooppaa vuonna 2002, unionilla ei ollut välinettä, jolla se olisi voinut auttaa katastrofin kohdannutta jäsenvaltiota ja sen väestöä, joten sen oli perustettava uusi väline: Euroopan unionin solidaarisuusrahasto.

Tuolloin annettua asetusta ei ole sittemmin muutettu millään tavalla. Sitä ei ole mukautettu uusiin tarpeisiin eikä mitään näiden kymmenen vuoden aikana havaituista puutteista ole korjattu.

Solidaarisuusrahaston perustamisen ja syyskuun 2012 välisenä aikana rahastosta on myönnetty taloudellista tukea 49 katastrofin, pääasiassa tulvien ja metsäpalojen, aiheuttamien tuhojen korjaamiseen.

Viime vuosina komissiolle on toimitettu yhä enemmän hakemuksia osittain sen vuoksi, että katastrofeja on tapahtunut paljon, ja osittain sen vuoksi, etteivät voimassa olevat säännöt poista riittävän selkeästi epätietoisuutta siitä, voidaanko tukea myöntää poikkeuksellisin perustein niin sanottuihin poikkeuksellisiin alueellisiin katastrofeihin.

Asetuksen nykyinen sanamuoto on näiden katastrofien osalta monitulkintainen ja herättää siksi turhia toiveita hakijavaltioiden kansalaisissa. Nämä valtiot jättävät hakemuksen usein sen vuoksi, että niiden kansalaiset ja poliittiset voimat painostavat niitä siihen vaatien määrätietoisia toimenpiteitä ja vastauksia unionilta ja kansallisilta viranomaisiltaan.

Tämän vuoksi on erittäin tärkeää uudistaa voimassa olevaa asetusta niin, että sitä voidaan alkaa soveltaa uuden rahoituskauden (2014–2020) alkaessa.

Vaikka solidaarisuusrahaston toiminnassa onkin havaittu näiden vuosien aikana puutteita, se on osoittautunut yhdeksi unionin onnistuneimmista ja arvostetuimmista rahastoista, koska se on yksi niistä harvoista välineistä, joilla unioni voi osoittaa solidaarisuuttaan ja päästä lähelle kansalaisiaan. Vaikka Euroopan parlamentti antoi vuonna 2005 vahvan tukensa Euroopan komission ehdotuksille, joilla voimassa olevaa asetusta tarkistettiin perusteellisesti, huomattava osa neuvoston valtuuskunnista vastusti tarkistettua asetusta koskevaa ehdotusta, joka oli hylättävä. Säädösehdotus peruutettiin, ja se on ollut arkistoituna tähän päivään asti.

Nyt kun komissio pyrkii uudelleen mukauttamaan rahastoa nykytilanteeseen, unionin ja useimpien jäsenvaltioiden taloustilanteessa tapahtuneet muutokset ovat saaneet sen madaltamaan tavoitteitaan ja ehdottamaan vain sellaisia menettelyjä koskevia uudistuksia, joilla voidaan parantaa rahaston toimivuutta ilman lisäkustannuksia. Uudessa muutosehdotuksessa pyritään yksinkertaistamaan menettelyjä, selventämään ja tarkentamaan määritelmiä sekä lisäämään niiden avoimuutta.

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston toimivuutta ja laatua parannettava pienillä muutoksilla

Koska nykyistä poliittista ilmapiiriä leimaa useiden jäsenvaltioiden vaikea taloudellinen tilanne, nämä valtiot eivät pysty hyväksymään samanlaista ehdotusta kuin vuonna 2005. Useimmat näistä jäsenvaltioista ovat tehneet selväksi, etteivät ne aio hyväksyä ehdotuksia, joilla muutetaan olennaisesti solidaarisuusrahaston oikeusperustaa tai toimintaa.

Näin ollen komissio on luopunut kokonaan ajatuksesta elvyttää vuoden 2005 ehdotus, ja se esittää ajatuksiaan määrätietoisesti mutta maltillisesti. Yleisesti ollaan kuitenkin sitä mieltä, että solidaarisuusrahaston toimintaa on tehostettava.

Monista komission viime vuosina toteuttamista kuulemisista ja tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2008 laatimasta rahaston toimintaa koskevasta erityiskertomuksesta käy selvästi ilmi, että vaikka suurten katastrofien yhteydessä rahaston toiminta onkin kiitettävää, sama ei päde pienempiin katastrofeihin, joita on pidettävä poikkeuksellisina alueellisina katastrofeina. Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että alueellisen katastrofin määritelmä on moniselitteinen, mikä vaikeuttaa hakemusten tekemistä ja johtaa useimmissa tapauksissa niiden hylkäämiseen.

Tilintarkastustuomioistuin myös kritisoi voimakkaasti solidaarisuusrahaston hitautta varojen käyttöön asettamisessa.

Näiden puutteiden korjaamiseksi Euroopan komissio on esittänyt käsiteltävänä olevan tiedonannon, jossa pyritään ratkomaan edellä kuvattuja ongelmia. Lokakuussa 2011 antamassaan tiedonannossa solidaarisuusrahaston tulevaisuudesta komissio esittelee ajatuksensa rahaston kehittämiseksi ja tyytyy tekemään vain tiettyjä muutoksia voimassa olevaan asetukseen säilyttäen tämän tarkoituksen ja luonteen. Komissio ei tee rahoitusta eikä soveltamisalaa koskevia muutoksia, sillä nämä muutokset johtivat edellisen ehdotuksen hylkäämiseen neuvostossa.

Mikäli komission ehdotukset saavat myönteisen vastaanoton, komissio aikoo valmistella uuden säädösehdotuksen tehtyjen päätösten mukaisesti, ja sen on määrä tulla voimaan vuodesta 2014 alkaen yhdessä muiden valmisteltavana olevien säädösehdotusten kanssa. Kun otetaan huomioon kaikki nämä rajoittavat tekijät, esittelijä on täysin vakuuttunut siitä, että tämä unionin väline on hyödyllinen ja että sillä saadaan aikaan hyviä tuloksia. Sen lisäksi että rahastosta tuetaan hätätoimenpiteitä katastrofin uhrien auttamiseksi ja kevennetään jäsenvaltioille katastrofeista aiheutuvaa taloudellista raskautta, rahaston avulla voidaan myös osoittaa koko Euroopan unionin solidaarisuutta vaikeaan tilanteeseen joutuneita kansalaisia kohtaan. Esittelijä yhtyy komission näkemykseen, että rahaston tehokkuutta on lisättävä lyhentämällä sitä aikaa, joka kuluu katastrofin alkamisesta siihen, kun apua myönnetään. Hallinnolliset menettelyt ovat aikaa vieviä, monimutkaisia ja vaivalloisia, ja tämä voitaisiin välttää pienillä muutoksilla, joilla ei muutettaisi voimassa olevan unionin asetuksen ydintä.

Koska suurimpien ongelmien todetaan liittyvän poikkeuksellisia alueellisia katastrofeja koskeviin hakemuksiin, esittelijän mielestä on syytä määritellä selkeästi mahdollisuudet saada rahaston tukea silloin, kun kysymys on niin sanotuista pienistä katastrofeista.

Esittelijä on myös sitä mieltä, että vaikka ennen kaikkea unionin pohjoisilla alueilla yleiset hitaasti kehittyvät katastrofit muodostavat pitkäkestoisen rakenteellisen ongelman, niitä on vaikea sovittaa asetuksessa säädettyihin rekisteröinnin määräaikoihin, ja myös tämä ongelma olisi korjattava.

Esittelijä kannattaa ajatusta, että katastrofin käsite on määriteltävä selkeämmin ja täsmällisemmin ja että on määritettävä yleinen arviointiperuste, jonka avulla voidaan arvioida vahinkojen vakavuutta, sekä säädettävä kynnysarvot, jotka on mukautettava tarkoituksenmukaisesti aluetasolla. Tämä auttaa hälventämään sekä jäsenvaltioiden että kansalaisten Euroopan unioniin liittyviä epäilyksiä ja kielteisiä näkemyksiä, jotka johtuvat siitä, etteivät he katso unionin reagoivan heidän ongelmiinsa asianmukaisella tavalla.

Esittelijä kannattaa myös rahaston käyttöön ottamisessa tarvittavien byrokraattisten menettelyjen vähentämistä. Hän katsoo, että ennakkomaksujen käyttöönotto olisi todella hyödyllistä ja tarkoituksenmukaista ja että menettelyjen ja päätöksenteon yhdistäminen auttaisi nopeuttamaan nykyistä menettelyä huomattavasti.

Esittelijä katsoo, ettei rahastoa pidä jatkossakaan sisällyttää unionin talousarvioon, koska on mahdotonta tietää etukäteen, kuinka paljon sen rahoitusta vuoden aikana tarvitaan. Tämä myös vastaisi parlamentin yleistä näkemystä, jonka mukaan välineitä, joista on myönnettävä tukea poikkeuksellisissa ja yllättävissä kriisitilanteissa, ei voida sisällyttää unionin talousarvioon.

Esittelijä on samaa mieltä siitä, että on selvennettävä rahaston tukeen oikeuttavia arviointiperusteita erityisesti alueellisten katastrofien yhteydessä. Hän kuitenkin katsoo, että vaikka alueelliseen bruttokansantuloon perustuva arviointiperuste onkin hyvä indikaattori, ehdotettu kynnysarvo on edelleen liian korkea, jotta Euroopan alueella tapahtuviin katastrofeihin voitaisiin reagoida asianmukaisella tavalla. Esittelijä katsoo, että ehdotukseen olisi sisällytettävä tiettyä joustavuutta, esimerkiksi kiinteä korjauskerroin, jonka avulla otetaan huomioon myös ne vahingot, joita ei voida laskea tulojen perusteella ja joita ovat esimerkiksi maisemaan, virkistystoimintaan ja ympäristöön kohdistuvat vahingot ja joilla on huomattavia vaikutuksia katastrofialueiden elämäntapaan ja sosioekonomiseen tilanteeseen.

Esittelijä katsoo, että rahaston on voitava edelleen reagoida poikkeuksellisissa tilanteissa siitäkin huolimatta, että katastrofin vahingot jäävät alle tukeen oikeuttavan kynnysarvon. Esittelijä on tyytyväinen komission aloitteeseen, vaikka onkin tietoinen siitä, että nykyisillä välineillä on hyvin vaikea reagoida asianmukaisella tavalla vakaviin kriiseihin, jotka eivät ole luonnon aiheuttamia.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	27.11.2012
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 36 -: 0 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Victor Boştinaru, John Bufton, Salvatore Caronna, Nikos Chrysogelos, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva Kekuš, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Tomasz Piotr Poręba, Ewald Stadler, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Jan Březina, Andrea Cozzolino, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Lena Kolarska-Bobińska, Heide Rühle, Vilja Savisaar-Toomast, Elisabeth Schroedter